

Kemiallisen elintarviketurvallisuuden yksikkö/Elintarvikkeiden koostumusjaosto

Ohje hyväksymättömien uuselintarvikkeiden takaisinvetoa varten

Tämä ohje on tarkoitettu elintarvikealan toimijoiden ja valvojien käyttöön. Koska Ruokavirastolle ei ole säädetty norminantovaltaa kyseisessä asiassa, Ruokavirasto ei voi antaa sitovia määräyksiä. Tämän ohjeen sisältämät tulkinnat ovat elintarvikevalvontaa ohjaavan viranomaisen näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa. Viime kädessä lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin.

Ohje hyväksymättömien uuselintarvikkeiden takaisinvetoa varten

Uuselintarvikkeella tarkoitetaan mitä tahansa elintarviketta tai sen ainesosaa, jota ei ole käytetty EU:ssa merkittävässä määrin ihmisravintona ennen 15.5.1997. Uuselintarvikkeita koskevan asetuksen (EU) 2015/2283 mukaan uuselintarvikkeiksi katsottavien elintarvikkeiden markkinoille saattaminen on luvanvaraista ja luvan saanti edellyttää turvallisuusarvioinnin läpäisemistä. Myös uudet prosessit, kuten nanoteknologian avulla valmistetut elintarvikkeet kuuluvat uuselintarvikeasetuksen piiriin.

Kaiken kattavia listoja uuselintarvikkeeksi katsottavista tai hyväksyntää vaativista tuotteista ei ole. Elintarvikelain (297/2021, 6 §) mukaan elintarvikealan toimija itse vastaa siitä, että tuote on turvallinen ja elintarvikkeita koskevien määräysten mukainen.

Uuselintarvikeasioissa tällä on myös vastuu selvittää ja tarvittaessa todistaa elintarvikkeen tai sen ainesosan käyttöhistoria ja sen uuselintarvikkeestatus. Erityisesti kun kyse on kasveista tai kasvin osista, joiden elintarvikekäyttö ei ole niin tuttua (esim. eksoottiset kasvit EU:n ulkopuolisista maista tai luonnonvaraiset kasvit, joilla ei ole yleisesti tunnettua elintarvikekäyttöä), toimijan tulee varmistaa, että niillä on ollut merkittävää käyttöhistoriaa elintarvikkeena EU:n alueella ennen ensimmäisen uuselintarvikeasetuksen voimaantuloa (15.5.1997).

Vain luvan saaneita uuselintarvikkeita saa tuoda markkinoille. Hyväksymättömien uuselintarvikkeiden tapaaminen markkinoilta johtaa takaisinvetoon, koska niiden turvallisuutta elintarvikkeena ei ole varmistettu. Ruokavirasto tiedottaa tarvittaessa muiden maiden viranomaisille hyväksymättömästä uuselintarvikkeesta RASFF-hälytysjärjestelmän kautta.

Uuselintarvikkeista löytyy tietoa mm. Ruokaviraston internetsivuilta <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/valmistus/yhteiset-koostumusvaatimukset/uuselintarvikkeet/> sekä komission sivuilta http://ec.europa.eu/food/food/biotechnology/novelfood/index_en.htm.

Kemiallisen elintarviketurvallisuuden yksikkö/Elintarvikkeiden koostumusjaosto

Ohje hyväksymättömien uusielintarvikkeiden takaisinvetoa varten

Esimerkkejä elintarvikkeista ja elintarvikkeiden ainesosista, jotka on katsottu uusielintarvikkeeksi, mutta joita ei ole hyväksytty markkinoille uusielintarvikeasetuksen mukaisesti:

- Pakurikäpää (*Inonotus obliquus*) muussa kuin ravintolisä- tai yrttiteekäytössä
- Stevia-kasvin (*Stevia rebaudiana*) lehdet muussa kuin yrttiteekäytössä
- *Hoodia gordonii* –kaktus
- Nangai-pähkinät (*Canarium indicum*)

Voimaantulo

Tämä ohje on voimassa 1.6.2021 lähtien ja se korvaa aikaisemman version (Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran ohje 17020/6, julkaistu 8.8.2018)

Päivitykset versioon 7

Ohje muutettu Eviran ohjeesta Ruokaviraston ohjeeksi saavutettavaan muotoon.
Elintarvikelain numero muutettu.
Uusielintarvikkeeksi katsottuja esimerkkejä päivitetty.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Dokumentet har uppsatts och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Ruokavirasto
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket
PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority
P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7